

Neem de tijd.

Doordat het fysieke werk nu nagenoeg stil ligt, is er tijd voor veel andere zaken. Om met een voorbeeld te beginnen, ik wandel nu bijna iedere avond een ommetje. Meestal langs een laan met bomen, een goed verlicht park, langs de Rijnkade of een ander mooi plekje in Arnhem. Ik merkte namelijk dat ik vooral 's avonds veel energie had en dat ik in de beginperiode van het Coronatijdperk niet zo goed een eind aan de dag kon maken. Uiteraard omdat mijn bioritme afgestemd is op werken en energie leveren in de avonduren. En al wandelend merk je dan op dat het enkele weken geleden tussen negen uur en half tien al best begon te schemeren en dat het nu rond tien uur is voordat dat proces begint. En we weten allemaal dat vanaf 21 december de dagen weer langer worden, maar nu, met zo'n vaste routine komt het werkelijk onder je aandacht en zo neem je de tijd waar.

Of je neemt de tijd om je te verdiepen in iets. Van enkele koorleden weet ik dat ze de on-line cursus Gregoriaans met Herman Finkers hebben gevolgd. Ik bekeek ook een stukje en viel eigenlijk met m'n neus in de boter. Gregoriaans zingen, zo zei Herman, is niet in de maat zingen, maar vanuit het woordaccent. En hij deed het eerst een keer lekker fout voor. *U-bi-ie ca-ri-ta-as...* en daarna vloeiend, de tijd nemen zoals hij komt, vanuit de woorden. Zelf hield ik me de afgelopen week bezig met het Mahler Festival. In de agenda stond al een heel lange tijd op dinsdag *Mahler 5, Barenboim*. Ik zou naar 't Concertgebouw mijn Mahler ervaring aanvullen. Deze symfonie, met het beroemde en prachtige [adagietto](#), heb ik nog nooit live gehoord. Nu dus nog steeds niet; het Mahler festival ging on-line. Iedere avond naast een integrale uitzending van een opname van een symfonie, ook een documentaire. Onder andere de kleindochter van de componist vertelde daarin over Mahlers vermeende bedoelingen en zo werd van iedere, toch wel complexe, symfonie een tipje van de sluier opgelicht. De mooiste ontdekking was toch wel dat Mahler zijn meest sombere symfonie schreef in de meest gelukkige tijd van zijn leven. Omdat hij er toen voldoende afstand van kon nemen.

Maar deze tijd neemt ook mijn gedachten in beslag. Het spaarzame nieuws over hoe het nu daadwerkelijk zit met het gevaar van de verspreiding van het Coronavirus in combinatie met zingen of musiceren maken de toekomst onzeker. Eerder schreef ik al dat ik hoop dat we rond de kerst weer wat kunnen uitvoeren, soms gaan mijn gedachten ook wel naar de onmogelijkheid daarvan. Dan komen er vragen op rond de toekomst. De toekomst van het koor, de toekomst van mijn werkzaamheden, wordt het een misschien ook onzekere financiële tijd...? Moet ik gaan uitkijken naar andere bezigheden of werkzaamheden? Of de werkzaamheden anders inrichten? Moet ik me gaan voorbereiden op een periode van vijf on-line repetities per week. Een eenrichtingsverkeer manier van repeteren, met instructie, uitleg en voordoen. Ik weet zeker dat ik dat niet kan. Zonder de wisselwerking tussen de koorzangers en de dirigent en de zangers onderling. Zonder te kunnen voelen hoe de repetitie verloopt en waar behoefte aan is. Of wat nodig is. Zonder een ter plekke ontstane oefening, uitleg, vergelijking of...(flauwe) grap. Musiceren, repeteren en uitvoeren doe je in het moment. Met elkaar en na afloop rest slechts de herinnering. Je kunt het niet meer vastpakken of meenemen. Je kunt er niets meer aan veranderen. Zo is ook de tijd. Onveranderbaar en te nemen zoals 'ie is.

Arno Vree

